

स च तं प्रत्युवाचेदं दाशराजो महीपतिं । जातमात्रैव मे देया वराय वरवर्णिनी । इदि कामस्तु मे कश्चित्तं निबोध
जनेश्वर ।

यदीमां धर्मपत्नीं लभन्तः प्रार्थयसेऽनघ । सत्यवागसि सत्येन समयं कुरु मे ततः ।

समयेन प्रदद्यां ते कन्यामहमिमां नृप । नहि मे त्वत्सनः कश्चिदरो जातु भविष्यति ।

॥ शान्तनुरुवाच ॥ श्रुत्वा तव वरं दाश व्यवसेयमहं तव । दातव्यं चेत्प्रदास्यामि नत्वदेयं कथञ्चन । ॥२०॥

॥ दाशउवाच ॥ अस्यां जायेत यः पुत्रः स राजा पृथिवीपते । त्वदूर्द्धमभिषेक्तव्यो नान्यः कश्चन पार्थिव ।

॥ वैशम्पायनउवाच ॥ नाकामयत तं दातुं वरं दाशाय शान्तनुः । शरीरजेन तीव्रेण दह्यमानोऽपि भारत ।

स चिन्तयन्नेव तदा दाशकन्यां महीपतिः । प्रत्ययाद्वास्तिनपुरं कामोपहतचेतनः ।

ततः कदाचिच्छेचन्तं शान्तनुं ध्यानमास्थितं । पुत्रो देवव्रतो ऽभ्येत्य पितरं वाक्यमब्रवीत् ।

सर्वतो भवतः चेमं विधेयाः सर्वपार्थिवाः । तत्किमर्थमिहाभीष्टं परिशोचसि दुःखितः । ॥२१॥

ध्यायन्निव च मां राजन्नाभिभाषसि किञ्चन । नचाश्वेन विनिर्यासि विवेका हरिणः कृशः ।

व्याधिमिच्छामि ते ज्ञातुं प्रतिकुर्यां हि तत्र वै । एवमुक्तः स पुत्रेण शान्तनुः प्रत्यभाषत ।

असंशयं ध्यानपरो यथावत्स तथा शृणु । अपत्यं नस्त्वमेवैकः कुले महति भारत ।

शस्त्रनित्यश्च सततं पौरुषे पर्यवस्थितः । अनित्यताञ्च लोकानामनुशोचामि पुत्रक । कथञ्चित्तव गाङ्गेय विपत्तौ नास्ति नः कुलं ।

असंशयं त्वमेवैकः शतादपि वरः सुतः । नचाप्यहं वृथा भूयो दारानकर्तुमिहोत्सहे । ॥२२॥

सन्तानस्याविनाशाय कामये भद्रमस्तु ते । अनपत्यन्वेकपुत्रमित्याहुर्दुर्मन्वादिनः ।

अग्निहोत्रं त्रयी विद्या सन्तानमपि चाक्षयं । सर्वाण्येतान्यपत्यस्य कलां नार्हन्ति षोडशीं ।

एवमेतन्मनुष्येषु तच्च सर्वं प्रजास्त्विति । यदपत्यं महाप्राज्ञ तत्र मे नास्ति संशयः ।

एषा त्रयी पुराणानां देवतानाञ्च शाश्वती । त्वञ्च शूरः सदामर्षी शस्त्रनित्यश्च भारत । नान्यत्र युद्धात्तस्मात्ते निधनं विद्यते
कचित् ।

सोऽस्मि संशयमापन्नस्त्वयि शान्ते कथं भवेत् । इति ते कारणं तात दुःस्वस्योक्तमशेषतः । ॥२३॥

॥ वैशम्पायनउवाच ॥ ततस्तत्कारणं राज्ञो ज्ञात्वा सर्वमशेषतः । देवव्रतो महाबुद्धिः प्रज्ञया चान्वचिन्तयत् ।

अभ्यगच्छत्तदैवाशु वृद्धामात्यं पितुर्हितं । तमपृच्छत्तदाऽभ्येत्य पितुस्तच्छेककारणं ।

तस्मै स कुरुमुख्याय यथावत्परिपृच्छते । वरं शशंस कन्यां तामुद्दिश्य भरतर्षभ ।

ततो देवव्रतो वृद्धैः क्षत्रियैः सहितस्तदा । अभिगम्य दाशराजं कन्यां वव्रे पितुः स्वयं ।

तं दाशः प्रतिजग्राह विधिवत्प्रतिपूज्य च । अब्रवीच्चैनमासीनं राजसंसदि भारत । ॥२४॥

त्वमेव नाथः पर्याप्तः शान्तनोर्भरतर्षभ । पुत्रः शस्त्रभृतां श्रेष्ठः किन्तु वक्ष्यामि ते वचः ।

को हि सम्बन्धकं ह्यायमीप्सितं धौनमीदृशं । अतिक्रामन्नतप्येत साक्षादपि शतक्रतुः ।

अपत्यं चैतदार्यस्य यो युष्माकं समो गुणैः । यस्य शुक्रात्सत्यवती संभृता वरवर्णिनी ।

तेन मे वज्रशस्त्रात् पिता ते परिकीर्तितः । अहं सत्यवतीं वोढुं धर्मज्ञः स नराधिपः ।